

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ÅRSBERÄTTELSE 2010

GÖTEBORGS UNIVERSITET
GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

INNEHÅLL

Överbibliotekarien	4
IFLA 2010	6
Strategiska vägval	8
Ledning och finansiering	10
Publicering och bibliometri	12
Undervisning	14
Organisation	15
Studietorg och nya bibliotek	16
Lite mer från året som gått	17
Biblioteken	18
Resurser och service	22
Ekonomi	24
Personal	26
Miljö och säkerhet	27
Samverkan	28
Projekt	30
Publikationer	31
Konferenser	32
Utställningar	33

Göteborgs universitetsbibliotek
Box 222
Renströmsgatan 4
405 30 Göteborg

Telefon växel: 031-786 00 00
www.gu.se

Denna årsberättelse
är producerad av
Göteborgs universitetsbibliotek
i februari 2011.

Redaktörer: Håkan Carlsson,
Ellen Åberg, Mats Cavallin och
Angelica Schneider-Larsson

Layout: Ellen Åberg

Bilder:

Johan Wingborg (framsidan)

Hillevi Nagel (s. 5)

Svensk biblioteksförning (s. 7)

Fria bilder från www.sxc.hu
(s. 13, 21)

Övriga bilder; Göteborgs
universitetsbibliotek

Ett händelserikt 2010 är till ända

För första gången fick UB ta emot inte bara ett utan två pedagogiska pris under 2010 för sin undervisning. Långsiktiga strategier behövs för att utveckla verksamheten och biblioteket har presenterat sina strategiska viktiga vägval för åren framöver. Att ordna konferenser för 3 700 delegater gick på ett år – tack vare en god organisation och entusiastiska arrangörer.

Pedagogiska pris

Universitetsbiblioteket har fått två pedagogiska pris! Först tilldelades bibliotekarier vid Ekonomiska biblioteket tillsammans med lärare från Statsvetenskapliga institutionen *Göteborgs universitets pedagogiska lagpris*.

I december utdelades *Sahlgrenska akademins pedagogiska pris* till projektet *Learnable*, där Biomedicinska bibliotekets personal varit involverade från början.

Bägge dessa priser visar med all tydlighet att bibliotekariens speciella kompetens kan komplettera lärarens. Tillsammans kan vi höja kvaliteten i utbildningen och ge informationskompetensen den rättmätiga plats i utbildningarna den ska ha enligt både Bologna och högskolelagens bestämmelser (1 kap. 9 §)

Verksamheten utvecklas

För att kunna utveckla verksamheten måste också vi alla inom UB utvecklas. Organisationen på de olika biblioteken har förändrats och vi arbetar nu alltmer i team – ett viktigt steg i arbetet med att engagera alla för att tillsammans utveckla UB. Ett stort "bemötandeprojekt" är genomfört – hur bemöter vi våra användare och hur bemöter vi varandra? Medarbetarskapet ska förstärkas och förtydligas.

Stor generationsväxling

Generationsväxlingen inom universitetet och även inom biblioteket är inne i en intensiv period. Flera av UB:s chefer har pensionerats eller kommer tidigt under 2011 att lämna UB. Det innebär en stor utmaning, eftersom det är få sökande till högre bibliotekscheftjänster samtidigt som många bibliotek i Sverige också står inför liknande rekryteringar. Även andra nyckelpersoner har lämnat UB och inför varje nyrekrytering måste en kompetensprofil tas fram. UB behöver kompletteras med nya kompetenser både beroende på att vi ska ligga i framkant av utvecklingen men också på UB:s nya uppdrag och UB:s delaktighet och synlighet inom universitetet.

Strategiska vägval

Under året har vi arbetat med UB:s *Strategiska vägval*. Detta har skett med bred förankring inom biblioteket genom seminariedagar om visioner, kvalitet och strategier. Under 2011-12 ska dessa strategier förverkligas. Många av vägvalen gäller UB:s nya roll inom universitetet - synliggörande av forskningen, bibliometri, open access, digitalisering, utveckling av kundservice och kompetensutveckling. Att arbeta fram de strategiska vägvalen var spännande och än mer utmanande är det att genomföra dem.

Herbert Blomstedt Collection

UB har under flera år gjort förberedelser för att ta emot Herbert Blomstedts bibliotek. Denne vår världsberömde dirigent och hedersdoktor vid Göteborgs universitet är en genuin bokälskare. I hans bibliotek och arkiv finns inte bara material, som anknyter till hans arbete utan även litteratur inom alla ämnesområden. Herbert Blomstedt har förtecknat sina böcker i ett kartotek, där han i stor utsträckning beskrivit bokens proveniens och dessutom lite om sina intryck om boken. I november transporterades cirka 320 hyllmeter till Göteborg och ytterligare dryga 150 hyllmeter förväntas. Ansökningar om forskningsmedel för detta material har redan beviljats. Biblioteket ska nu ordna och göra samlingen tillgänglig för forskningen.

UB växer

UB-familjen växer. Ett stort projekt under året har varit att integrera tre institutionsbibliotek inom den Konstnärliga fakulteten med UB. Detta innebär att UB nu består av 12 bibliotek. De tre biblioteken blir två och heter *Biblioteket för musik och dramatik* och *Konstbiblioteket*.

Världskonferens för bibliotekarier

Göteborg stod som värd för 2010 års världskonferens för bibliotekarier. Jag fick hedersuppdraget att vara ordförande i den nationella kommitté, som tillsammans med *Svensk biblioteksförning* arbetade med kongressen.

Göteborg och regionens bibliotekschefer hade under flera år arbetat med att få IFLA till Göteborg 2012. Vid midsommartid 2009 fick Göteborg förfrågan om vi kunde arrangera konferensen redan 2010. Genom ett intensivt samarbete med *Convention Centre, Göteborg & Co*, staden, de olika lokala biblioteken, riksbibliotekarien och universitetet lyckades den nationella kommittén och *Svensk biblioteksförning* förena alla krafter och genomförde konferensen – med toppbetyg dessutom.

Utvärderingen av konferensen slog alla med häpnad. Vi lyckades med att anordna denna framgångsrika konferens på ett år mot normalt tre! Efter en formidabel vecka var succén ett faktum.

2011 väntar och UB står redo inför nya spännande utmaningar.

Agneta Olsson
Överbibliotekarie

Världens största bibliotekskonferens

Över 3 700 deltagare från hela världen samlades en vecka i augusti för att diskutera allt från yttrandefrihet och fri information på nätet till hur äldre bokskatter ska göras tillgängliga för en bred allmänhet. Göteborgs universitetsbibliotek var medarrangör och arrangerade flera programpunkter under konferensen. Deltagarna företrädde alla typer av bibliotek, såsom skolbibliotek, folkbibliotek och forskningsbibliotek.

Vad är IFLA?

Den internationella biblioteksorganisationen IFLA, The International Federation of Library Associations and Institutions, är en oberoende, internationell, icke-statlig och icke vinstdrivande organisation.

Medlemmarna består av institutioner, organisationer och sammanslutningar från 150 länder världen över. De tre grundpelarna som organisationen vilar på är; samhälle, profession och medlemmar.

För att organisera alla medlemmar, med olika bakgrund och inriktningar, så är IFLA uppdelad i drygt fyrtio sektioner. Det är i dessa som programarbetet bedrivs och där man planerar innehållet för den årliga världskonferensen.

Det blev lite hastigt påkommet

Sverige hade tidigare ansökt om att stå värd för konferensen 2012. Brisbane som ursprungligen hade uppdraget för 2010, var tvungna att lämna återbud under 2009. Med kort varsel tillfrågades då Sverige om att organisera konferensen och förlägga den på Svenska Mässan i Göteborg. En nationell kommitté bildades med företrädare från bibliotek i Göteborgsregionen, Kungliga biblioteket och Svensk biblioteksförning. Agneta Olsson, till vardags överbibliotekarie vid Göteborgs universitetsbibliotek ledde arbetet som ordförande i den nationella kommittén.

Förslag till resolution om open access

Temat *Open Access to knowledge - promoting sustainable progress* satte sin prägel på hela konferensen. Med open access menas att vetenskapliga resultat görs fritt tillgängliga på internet. Undersökningar visar att en fritt tillgänglig publikation inte bara läses av fler utan medför också oftare att de publicerade resultaten får en praktisk tillämpning. Ett förslag till resolution lämnades till IFLA:s generalförsamling via Sveriges open access-program inom KB. I resolutionstexten ställdes krav på att man klargör IFLA:s position och strategi för åtgärder för open access. Vid nästa

Agneta Olsson hälsar delegaterna välkomna vid invigningen på Svenska Mässan.

Volontärerna samlade utanför Svenska Mässans enté.

IFLA-konferens kommer förslaget att tas upp igen och det är mycket möjligt att det utmynnar i en "Gothenburg Resolution".

Kända svenska talare

Flera namnkunniga svenskar deltog som talare under konferensen. Invgångstalare var Jan Eliasson, tidigare gästprofessor vid Göteborgs universitet och en av Sveriges mest kända diplomater. Andra huvudtalare under IFLA-konferensen var succéförfattaren Henning Mankell, Hans Rosling professor i internationell hälsa och akademiledamoten Sture Allén.

Samarbete med Sydafrika

Vid en middag för bland andra representanter för IFLA på *Jonsereds herrgård* under IFLA-veckan diskuterade företrädare för universitetet och professor Arnold van Zyl från *Stellenbosch University* ett eventuellt samarbete mellan de bägge universiteten. Resultatet har blivit att fördjupade kontakter nu etablerats mellan Stellenbosch och Göteborgs universitet. Professor van Zyl besökte Göteborg i samband med

Global Week i höstas och dessförinnan gjorde bland andra Bengt-Ove Boström ett besök i Stellenbosch.

Högsta betyg för en lyckad konferens!

Delegaterna var mycket nöjda med konferensen och många lovord östes över mottagandet, arrangemanget, konferensanläggningen och staden. Göteborgs universitetsbibliotek tog emot delegater, både i planerade gruppbesök, men också enskilda spontanbesök runtom på biblioteken. Världens nationalbibliotekarier välkomnades av rektor Pam Fredman vid ett särskilt möte i universitetets huvudbyggnad i Vasaparken. UB anordnade off-site meetings, satellite meetings och seminarier under konferensveckan. Närmare två hundra volontärer gjorde en stor insats, vilket uppmärksammades i utvärderingen – volontärer på väskpackning, living signs, specialvolontärer, rumsvärdar – det sammanfattande ordet var excellent!

Henning Mankell talade vid ett seminarium på Centralbiblioteket.

STRATEGISKA VÄGVAL

Kvalitetsarbete leder till strategiska vägval

En strategisk plan för UB har tagits fram för perioden 2010 – 2012. Planen ska vara ett stöd i ett ständigt kvalitets- och förbättringsarbete. Den ingår som en del i UB:s kvalitetssystem och är det vägledande dokumentet för alla verksamhets- och handlingsplaner.

Tre fokusområden

Fokus på kundservice

Behov finns av en mer målgruppsanpassad service till olika användare. Till exempel vill UB utveckla forskningsstödet och bygga upp en särskild forskarservice. Det kan vara utökat publiceringsstöd, bibliometristöd eller informationsinsatser.

Fokus på synlighet

UB vill bidra till att synliggöra universitetets forskning på olika sätt exempelvis genom att utveckla publiceringsdatabaserna GUP och GUPEA. Genom digitalisering av äldre material i samlingarna och en utökad satsning på e-böcker ska UB:s material bli mer lättillgängligt.

Fokus på lärande

Biblioteken – studenternas arbetsplatser – som lärande miljöer ska utvecklas ytterligare. Samarbetet med institutioner och fakulteter ska stärkas så att informationsökning, referenshantering och källkritik infogas som en naturlig del i kurser och program.

I en föränderlig omvärld krävs kraftfulla verktyg för att åstadkomma långsiktig planering och strategiska prioriteringar i UB:s olika verksamheter. Planen visar på de nödvändiga vägval som måste göras för att anpassa och förbättra verksamheten efter universitetets mål och olika användares krav. Dokumentet har därför fått titeln "Strategiska vägval för Göteborgs universitetsbibliotek 2010 - 2012".

En strategisk plan ska normalt blicka framåt under en betydligt längre tidsperiod än tre år men eftersom universitetets nya strategiplan kommer att gälla från 2013 så har UB tidsmässigt anpassat sin plan efter den.

Arbetsgång och beslut

Under hela arbetsprocessen har en bred förankring i dialog med UB:s personal eftersträvat. Det startade med kvalitetsdagar där även universitetets kvalitetsarbete och styrdokument presenterades - jämte UB:s. Visionsdagar med externa föreläsare anordnades för att fånga upp framtidstankar och utmaningar för forskningsbiblioteken. Arbetet fortsatte med att team och grupperingar formulerade tankar utifrån olika kompetensområden. Diskussioner fördes samtidigt i bloggar och nätverk på UB:s intranät. I början av året samlades personalen i grupper för att diskutera och skissera på scenarier för olika användarkategorier - studenter, lärare och forskare/doktorander. Syftet var att hitta de strategiska framtidsfrå-

gorna för dessa grupper och fokusera på de olika behoven utifrån ett användarperspektiv. Förslag på konkreta åtgärder och aktiviteter togs fram. UB:s ledningsgrupp genomförde motsvarande scenarioplanering vid ett annat tillfälle. UB:s kvalitetsgrupp utarbetade ett slutdokument som till stor del byggde på förslag och tankar från personal och ledning.

Vid den nytilträdde biblioteks nämndens första sammanträde i maj 2010 var ledamöterna mycket positiva till planen och de strategiska vägval som presenterades. Den beslutades av överbibliotekarien strax därefter.

Användarundersökning

UB:s kvalitetsgrupp har också varit involverat i genomförandet av användarenkäten *LibQUAL* på samtliga biblioteksenheter. Det finns många sätt att mäta användarnas nöjdhet med service och tjänster. På UB har olika enkäter och intervjuer använts vid biblioteken men någon gemensam undersökning har inte gjorts tidigare. Därför genomfördes under våren en samlad användarundersökning för hela UB. En grupp tillsattes med uppgift att planera och genomföra enkäten samt presentera en rapport med analys och jämförelser med tidigare undersökningar. Resultaten ska användas till förbättringar som ett led i kvalitetsarbetet men också kopplas till relevanta delmål i de strategiska vägvalen.

LibQUAL+ är ett enkätverktyg

anpassat till bibliotekssektorn. Det består av ett frågeformulär med 22 frågor (påståenden) fördelade på tre dimensioner: *Service/bemötande (AS)*, *Informationskontroll (IC)* samt *Lokaler/miljö (LP)*. Det unika med enkäten är att mått på den faktiskt upplevda nivån på biblioteksservice, tjänster och lokaler kan relateras till den minsta nivå man kan acceptera (minimivån) respektive önskenivå för varje fråga. Skillnader (gaps) mellan önskad nivå och upplevd nivå av servicegrad kan avläsas och värderas. Genom *LibQUAL* har UB ett redskap för att förbättra kvaliteten på verksamheten efter användarnas önskemål.

Enkäten skickades ut i april i form av en webbenkät, som erhöll ca 20 procent svarsfrekvens (6 156 svar). Ungefär en tredjedel av respondenterna lämnade egna kommentarer.

Resultatet - och vad händer sen?

Vad tyckte man sämst om och vad upplevdes mest positivt? Svaren fördelar sig olika beroende på kategori av användare. Mest positivt alla kategorier upplevs bibliotekets service och bemötande - personal som är villig att hjälpa besökare och är tillmötesgående. Sämst upplevs bibliotekslokalerna (brist på studieplatser och arbetsro) och sökverktygen, dvs. de verktyg - bl.a. UB:s webbplats - som behövs för att söka fram och lokalisera material. Jämförelser med tidigare års enkäter pekar på ungefär samma resultat. Det betyder att de förbättringar som hittills gjorts inte har fått förväntat genomslag hos användarna. Delvis beror det på att önskenivåerna i viktiga frågor har höjts - användarna kräver helt enkelt mer av bibliotekstjänsterna på vissa områden.

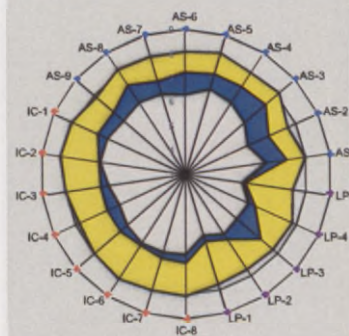
För att bryta den negativa trenden pågår nu projekt för att införa nya användarvänliga söktjänster. Dessa kommer att förenkla sökning efter tidskriftsartiklar men också sökning och lokalisering efter tryckt material och elektroniska resurser.

Studenterna är mer positiva till bibliotekariernas insatser när det gäller hjälp att skilja på tillförlitlig och otillförlitlig information än vad som varit fallet i tidigare undersökningar. Det kan tolkas som att bibliotekets undervisning bidrar till utvecklingen av studenternas informationskompetens. Det är mycket glädjande och visar att bibliotekets och institutionernas satsning på integrering av informationsökning, källkritik, referenshantering och liknande moment i kurser och program har varit framgångsrik.

Fördjupade analyser ska göras som också innefattar de enskilda biblioteken och skilda användarkategorier. Det omfattande kommentarmaterialet ska komplettera analysen. Åtgärder för förbättringar med koppling till delmålen i de strategiska vägvalen presenteras i kommande handlingsplaner.

Ny statistikinsamling

En annan viktig uppgift har varit att utarbeta ett förenklat gränssnitt till UB:s statistikdatabas. Verksamheten måste kunna förlita sig på att insamlade data är relevanta, tillförlitliga och av god kvalitet. Under året har en statistikgrupp inrättats med uppgift att förenkla och kvalitetssäkra datainsamlingen. Export av lånedata från bibliotekssystemet GUNDA kommer att ske automatiskt vilket minskar de felkällor som kan inträffa vid manuell inmatning. Det återstår en del arbete bl.a. med att anpassa databasen till nya krav. Vilken statistik som behövs, vad som ska mätas och vilka verksamhetsindikatorer som ska användas efterfrågas från biblioteksledningen, universitetet och nationellt. Det pågår ett nationellt projekt om verksamhetsindikatorer för bibliotekssektorn inom ramen för SUHF och KB:s expertgrupp. Utformningen av databasen kommer att påverkas av dessa nya parametrar.

Figur 1 Resultat i form av ett polardiagram från användarundersökningen LibQUAL 2010. Upplevd nivå kan ses i relation till önskad nivå och minimikravet.

LEDNING & KA FINANSIERING

Nya ledningsformer och ny finansieringsmodell

Från och med 2010 leds och finansieras universitetsbiblioteket på ett nytt sätt. UB får nu ett samlat ramanslag som överbibliotekarien fördelar till universitetsbibliotekets olika enheter. I förändringen ingår också att biblioteksnämnden ersatts av en rådgivande nämnd, vilket också innebär ett samlat verksamhetsansvar hos överbibliotekarien.

Bakgrund

Fram till 2009 finansierades universitetsbibliotekets verksamhet genom centralt äskande hos universitetsstyrelsen, som också beslutade om UB:s budgetram. I praktiken låg en historisk fördelningsmodell till grund, där varje fakultet bidrog till ett eller flera av sina mest närliggande bibliotek och det var svårt att låta personal och resurser röra sig mellan UB:s olika enheter. Detta var särskilt problematiskt när mer och mer av bibliotekets media är elektroniskt och därmed sambrukas mellan användarkategorierna. Med målet att underlätta arbetet och integrationen av universitetets bibliotek gjordes under 2009 en utredning av Gunilla Bornmalm-Jardelöw för att belysa finansieringen av universitetsbibliotekets verksamhet, liksom formerna för styrning och ledning av biblioteket. Resultatet blev en omfattande revision av bibliotekets ledningsform och finansieringsmodell, som under vintern 2009 stadfästes av universitetsstyrelsen och rektor.

Ny finansieringsmodell

Från 2010 finansieras nu UB genom ett ramanslag som beslutas av univer-

sitetsstyrelsen och bereds på liknande sätt som fakulteternas tilldelning. När ramen tagits fram delas den upp i tre delar, 20 procent utgör en allmän del och är tänkt att svara mot bibliotekets verksamhet mot allmänheten och kulturarvet. Vardera 40 procent kopplas till utbildning respektive forskning. Dessa delar finansieras sedan från universitetets fakulteter beroende på deras aktivitet enligt olika indikatorer. Den allmänna delen beror på fakulteternas kostnadsomslutning, utbildningsdelen på antalet helårsstudenter och forskningsdelen på andelen externa medel och publiceringshistorik. Inom den beslutade ramen äger överbibliotekarien rätt att omfördela mellan enheter och verksamheter. Detta ska göra det möjligt att se till att det finns en god och avvägd verksamhet i samtliga bibliotek inom universitetet.

Ny ledningsmodell

Förändringar har också gjorts i bibliotekets ledningsmodell. Universitetsbiblioteket leds av en överbibliotekarie, som är chef över de olika bibliotekscheferna och också deltar i rektors ledningsråd och andra ledningsfunktioner inom universitetet. Som

överordnat biblioteksorgan fanns fram till 2009 en biblioteksnämnd som enligt sin instruktion skulle ha *"inseende över alla biblioteksangelägenheter och verka för goda villkor för biblioteksverksamheten."* Man kunde detta till trots inte omfördela resurser mellan bibliotekets enheter. För att styrka den nya fördelningsmodellen, som ger överbibliotekarien rätt att själv leda och fördela inom universitetsbiblioteket i sin helhet, så beslutade rektor att ersätta biblioteksnämnden med en rådgivande nämnd som utses direkt av fakultetsnämnderna. Överbibliotekarien utgör således från 2010 både ledningsmässigt och finansieringsmässigt bibliotekets ledning. Det förutses att ÖB rådgör med den nya biblioteksnämnden i frågor som rör finansiering och mer övergripande frågor av policykaraktär.

Verksamhetsuppdrag

För första gången fick universitetsbiblioteket särskilda verksamhetsuppdrag fastlagda från rektor för

budgetåret 2010. I uppdraget lyfter rektor upp ett antal strategiska och särskilt prioriterade uppdrag, som bevakas och redovisas under året. Årets uppdrag utgjordes av integration av den Konstnärliga fakultetens bibliotek, utredning av studenternas arbetsmiljö och ombyggnad av Kurs- och tidningsbiblioteket samt flera uppdrag inom publicering- och publikationsanalys. Dessa inriktades på att delta i arbetet med universitetets gemensamma forskningsutvärdering, utveckla en rutin för kontinuerlig sammanställning av bibliometrisk statistik, arbeta med att kontinuerligt kvalitetssäkra publiceringsdatabasen och ge förslag till hur publikationsberäkningen kan kompletteras med en kvalitetsfaktor.

PUBLICERING & BIBLIOMETRI

Bibliotek är inte bara import av information

UB fortsätter att ta mer och mer ansvar för universitetets arbete med publiceringsstrategier, publikationsregistrering och publikationsanalys och arbetet omfattar bl.a. open access-frågor, stöd och utveckling av publikationsdatabasen, GUP och bibliometriska analyser. Arbetet intensifierades under 2010 med ett antal större verksamhetsuppdrag.

En verksamhet under uppbyggnad

Sedan 2007 är det obligatoriskt att registrera de publikationer som publiceras vid universitetet i GUP-databasen och sedan 2008 organiserar UB universitetets bibliometrifunktion. I bibliometriarbetet används forskarnas publikationer till att vaska fram för verksamheten intressanta mätetal och samband. Uppdragen till funktionen är mycket skiftande och är till stöd för alla - från universitetsledningen till enskilda forskare.

Viktiga rektorsuppdrag

Under 2010 fick UB fyra större rektorsuppdrag till publiceringsverksamheten. Kvalitetsarbetet i publikationsdatabasen stod i särskilt fokus när behovet av analysunderlag fortsätter att öka. Idag registreras cirka 7 000 publikationer årligen i databasen, som sedan presenteras som universitetets samlade publicering på nätet, men också som publikationslistor för enskilda forskare och institutioner. De inlagda publikationerna sprids också ut i världen till bl.a. *Google Scholar* och *Swepub.se*. Under året har flera funktioner tillförts publikationsdatabasen för att öka kvaliteten i dessa viktiga data. Bland annat kan varje forskare få en samlad bild av

vad som finns inlagt för ens person och godkänna innehållet, så att prefekter och andra kan följa upp att allting finns med.

RED10

Universitetets stora forskningsutredning, RED10, innebar också en betydande insats under året. Internationella expertgrupper bedömer i utredningen institutionernas samlade forskningsaktivitet och ger stöd till framtida beslut. Håkan Carlsson deltog i ledningsgruppen för hela arbetet och bibliometrianalyser togs fram både som stöd till expertgrupperna och i en separat bibliometrisk genomlysning. I båda fallen används publikationsdatabasen som underlag för analysen. Sådant som efterfrågas är publikationslistor, antal publikationer över tid, publicerbarhet, citerbarhet, samarbetsmönster och internationalisering. RED10-analysen redovisas under mars 2011.

Budgetunderlag

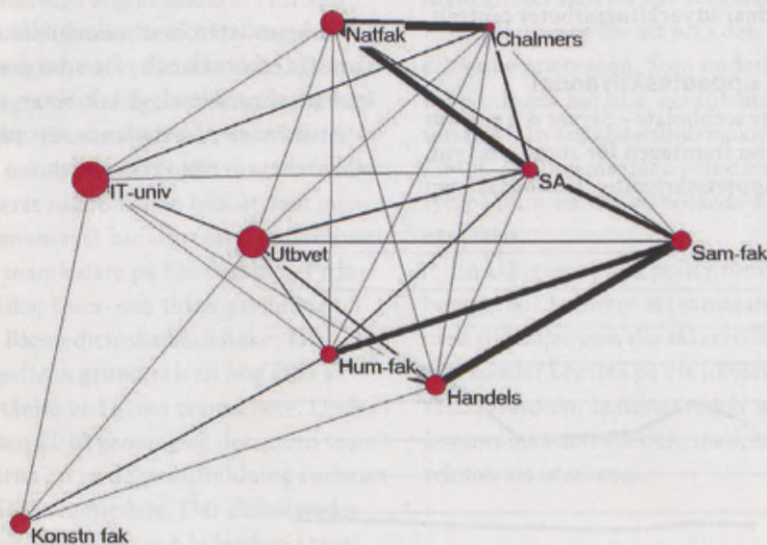
Bibliometriska indikatorer används flitigt också i fördelning av resurser. Sedan 2009 fördelas en viss del av statens finansiering av universitetet på grundval av universitetens publiceringsvolym och hur mycket publikationerna

i sin tur citeras. De universitetsenheter som valt att göra likadant i den interna fördelningen stöds av bibliometrikerna på UB. Under våren arbetade UB med ett rektorsuppdrag att ta fram en ny kvalitetsindikator för fördelning av resurser från GU centralt till fakulteterna. Arbetet gjordes i samarbete med fakulteterna och resulterade i ett nytt system som fñas in från och med 2012. Målet är att varje fakultet ska kunna bedömas utifrån sin utveckling och publiceringstradition.

Rankning

Intresset har varit fortsatt högt om hur universitetet ska förhålla sig till de universitetsrankinglistor som publiceras i pressen. Ett universitetsseminarium hölls under våren på Jonsreds herrgård och Mats Cavallin har under hösten i samarbete med Sverker Lindblad tagit fram en uppdaterad version av sitt inlägg "Världsmästerskap i vetenskap". Målet är att bidra till en initierad diskussion inom området och att ge ett bra stöd till universitetsledningen.

Grafisk bild över sampublicering Göteborgs universitet och Chalmers

UNDERVISNING

UB i utbildningen

Pedagogiska priser

Fyra bibliotekarie vid Ekonomiska biblioteket tillsammans med statsvetenskapliga institutionen tilldelades Göteborgs universitets pedagogiska lagpris 2010. Motiveringen löd "för framgångsrikt arbete med att integrera teori och praktik inom ämnet europakunskap." Studenterna var extra nöjda med att de hade fått större kunskap om informationssökning inför sitt uppsatsskrivande. Pristagarna tog emot utmärkelsen vid den högtidliga doktorspromotionen den 22 oktober.

Vid Biomedicinska biblioteket delade en bibliotekarie, tillsammans med övriga deltagare i projektet *LearnAble*, på Sahlgrenska akademins utbildningspris 2010. Ur motiveringen; "Projektet fungerar som modell för utveckling av undervisning och lärande vid Göteborgs universitet, framför allt avseende forskningsbaserade metoder och förhållnings-sätt." Priset delades ut den 7 december

Universitetsbiblioteket har under många år arbetat systematiskt med att utveckla undervisningen. Ett av målen med den pedagogiska utvecklingen har varit att öka integreringen av undervisning i informationssökning och informationshantering i universitetets utbildningar. Under 2010 gav det resultat; två pedagogiska pris och sjösättningen av webbplatsen "Skriva och referera".

UB som pedagogisk resurs

I rektors verksamhetsuppdrag till UB för 2010 var ett av de utpekade målen: "Biblioteket skall erbjuda undervisning för att öka informationskompetensen hos universitetets lärare och studenter och har ett ansvar för att fortlöpande uppdatera användarna i de snabba tekniska förändringarna inom den vetenskapliga kommunikationen."

Universitetsbiblioteket håller kurser i till exempel informationssökning och hur man hanterar källor. Kurserna anpassas efter ämnet i nära samarbete med institutionerna. På de större biblioteken finns det lokala undervisningsgrupper som lärarna kan vända sig till. En UB-gemensam utvecklingsgrupp samordnar utvecklingsarbetet centralt.

Stöd i uppsatsskrivandet

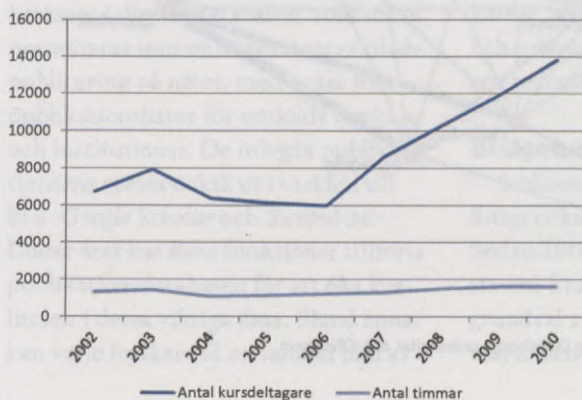
En ny webbplats - *Skriva och referera* - finns nu framtagen för att ge stöd vid t. ex. uppsatsskrivning. Här hittar man

information om vetenskaplig kommunikation, källkritik, plagiering, citat och referat. Webbplatsen är uppdelad i olika avsnitt och innehåller både texter och instruktionsfilmer. *Skriva och referera* har också översatts till engelska. Materialet har tagits fram av bibliotekarie vid universitetsbiblioteket och granskning av innehållet har lärare vid *Språkhandledningen* gjort. UB har också deltagit i *Språkhandledningens* öppna seminarier och workshops anordnade på fakulteterna under terminstid.

En ökande verksamhet

Även i statistiken framgår det att undervisningen är ökar starkt inom universitetsbiblioteket (figur 2).

Verksamheten ökar inom bibliotekets samtliga bibliotek och eftersom den är avgiftsfinansierad, så inkräktar inte tillväxten på betydande sätt på bibliotekets övriga verksamhet.

Figur 2 Antal kursdeltagare och undervisade timmar 2002-2010.

Teamreformer och ökad kompetensutveckling

Under hösten 2009 påbörjades ett kompetensutvecklingsprogram för UB. Arbetet startade med de enhetsövergripande grupperna och fortsatte sedan vid biblioteksenheten för Ekonomiska, Pedagogiska och Kurs- och tidningsbiblioteket. Under senare delen av 2010 fortsatte arbetet vid Biomedicinska biblioteket.

Teamarbete

Flera bibliotek har under 2010 genomgått en omorganisation. Verksamheten har delats upp i olika team med teamledare. Parat med denna utveckling sjösattes en kompetenssatsning på området teamutveckling och vad det innebär att jobba i team. Team definieras som en grupp som samarbetar mot ett gemensamt mål och känner tillit till varandra.

Förändringsarbete

Vad händer med människan när organisationen förändras? Det var den stora frågan för de medarbetare som tidigare inte deltagit i större förändringsarbete. Vad kan man göra för att underlätta förändring i organisationer? Hur kan man få organisationsförändring och arbetsglädje att gå hand i hand? Detta är några av de frågeställningar som har belysts genom olika moment i kurser och seminarier. De olika momenten har varierat något mellan biblioteken men sammantaget har alla teammedlemmar och teamledare på Ekonomiska, Pedagogiska, Kurs- och tidningsbiblioteket och Biomedicinska biblioteket fått en gedigen grund och en hög grad av förståelse vad gäller teamarbete. Under hösten 2010 genomgick dessutom teamledarna en tredagars utbildning i arbetet att vara teamledare. Där diskuterades grupputveckling och ledarskap i teori och handling.

Centralbiblioteket genomförde under hösten ett antal seminarier under rubriken *Arbetsglädje* som också leddes av samma organisationskonsult.

Bemötandeprojekt

Ett bemötandeprojekt startade våren 2010 med målet att höja personalens kompetens och servicemedvetande i bemötandefrågor. Projektet ska generera ett ökat användarfokus och säkerställa en hög och professionell servicekvalitet gentemot universitetsbibliotekets kunder. Bibliotekspersonalen ska känna en större trygghet i sin roll. All personal har under hösten deltagit i föreläsningar och gruppsamtal vid flera tillfällen. Ett moment har gällt rättigheter och skyldigheter som rör vår verksamhet - viktig kunskap för att höja den yrkesetiska kompetensen. Som underlag för utbildningen har bl.a. kommentarmaterialet från användarundersökningen *LibQUAL* använts där användarnas syn på personalens bemötande kunde utnyttjas.

En UB-gemensam policy för kundbemötande kommer att sammanställas med riktlinjer som ska säkerställa att alla kunder bemöts på ett likvärdigt sätt. Dessutom kommer regelverk för kommunikation via t.ex. mail, brev, telefon att utarbetas.

Bibliotekets service och bemötande fick överlag positiva omdömen i användarundersökningen.

Studietorg och nya bibliotek

Verksamheten vid *Studietorget Campus Linné* har nu varit igång i tre år och har funnit sina former. Besöksantalet ligger stadigt strax under 400 personer per dag under terminstid och läs- och arbetsplatser används flitigt av framför allt studenter. Under året har också undervisning och visningar för studenter inom institutionerna på campus ägt rum och uppslutningen har varit stor. Sedan höstterminen 2010 bemannas Studietorget av studentvakter under kvällstid.

2010 var det första hela verksamhetsåret för *Studietorget Campus Haga* och studenterna har hittat dit och använder i allt högre utsträckning arbets- och läsplatserna. Under terminstid är besöksantalet runt 200 personer per dag. Bemanningen modifierades något till höstterminen med utökad studentvaktbemanning. Tjänsten "Boka en bibliotekarie" erbjuds och används av studenterna.

Sedan tidigare finns dessutom Studietorg Hälsovetarbacken. Det startades 2001 när Vårdhögskolornas bibliotek införlivades med UB och idag studietorget en jämn ström av besökare som uppgår till närmare tusen personer per dag under terminstid.

Under 2010 fick UB i uppdrag av rektor att integrera Konstnärliga fakultetens bibliotek till universitetsbiblioteket. Förberedelsearbetet gjordes under 2010 och från 1 januari 2011 övergår det nuvarande biblioteket inom Valand, Fotohögskolan, HDK:s och Artistens bibliotek till UB. Det blir två nya bibliotek, *Biblioteket för musik och dramatik* (tidigare Artistens bibliotek) och *Konstbiblioteket* med placering i HDK:s lokaler innehållande Valand, Fotohögskolan och nuvarande HDK-biblioteket. För att få ett bra konstbibliotek planeras under 2011 en ombyggnad av det nuvarande biblioteket vid HDK med utvidgning i aulan.

Entrén *Biblioteket för musik och dramatik* på Artisten/Högskolan för scen och musik.

Lite mer från året som gått

UB bytte från streckkoder till RFID

Under sommaren märktes universitetsbibliotekets böcker om. RFID (Radio Frequency IDentification) ersätter streckkoderna. Varje bok får ett unikt chip som registrerar lån och återlämningar. Exempel på andra användningsområden för RFID är busskort, liftkort, pass och stöldskydd i butiker. Målet är att skapa ett system som är enklare och säkrare att hantera, då RFID kan läsas på längre avstånd. Detta medför att samtidig läsning av flera böcker kan göras vid utlån. Dessutom blir underhåll och inventering av hylluppställningen enklare genom att en portabel skanner kan användas direkt mot hyllan.

Med stöd från tillfälligt anställd personal har närmare 800 000 böcker från UB:s samlingar märkts om. I RFID-etiketterna finns information om bokens identitet, ägare och larmstatus (larmad eller ej). För att utnyttja

den nya tekniken byttes bibliotekets samtliga bokomater för utlån och återlämning inklusive larmbågar ut vid starten av höstterminen. Projektets totala kostnader (investeringar och särskilda personalkostnader) har uppgått till cirka 6,4 miljoner kronor.

Kvinnohistoriska samlingarna bytte namn

Från 1 januari 2010 heter Kvinnohistoriska samlingarna KvinnSam – Nationellt bibliotek för genusforskning. Verksamheten, som har funnits sedan 1958 består i att bevaka och förteckna litteratur om genusfrågor, att samla, ordna och förteckna kvinnohistoriskt handskriftsmaterial samt ge nationell referensservice.

Under året lanserades den omarbetade portalen Kärlek, makt och syster-skap. Alla kvinnohistoriska portaler är nu också översatta till engelska.

Kvinnohistoriska portaler med material ur *KvinnSams* arkiv - en samlad ingång till kvinnohistoriska material.

Centralbiblioteket med studietorgen vid Campus Linné och Haga

Centralbiblioteket

Studietorget Campus Linné

Studietorget Campus Haga

Samlingarna växer

Centralbiblioteket har ansvar för litteraturförsörjningen inom humaniora och samhällsvetenskap och har förutom Centralbiblioteket vid Renströmsparken verksamhet vid Campus Linné och Campus Haga. Samlingarna har utökats med litteratur inom musik, dramatik, konst, design och foto sedan Konstnärliga fakultetens bibliotek integrerats med UB. Ett stort antal elektroniska resurser och digitala arkiv har också tillförts samlingarna. Bland dessa kan nämnas Early English Books Online, The Times Digital Archive, Times Literary Supplement Historical Archive, Cambridge Histories Online, Le Grand Robert och Literature Online (LION).

En av världens ledande dirigenter, Herbert Blomstedt, har donerat sitt bibliotek till Göteborgs universitet. Första delen av biblioteket kom till Göteborg i november 2010. Genom att ta emot gåvan vill man med biblioteket som centrum skapa en forskarmiljö med internationella kontakter inom musik- och musikforskarevärlden.

Handskriftssamlingen har under året förvärvat ett antal intressanta arkiv, t.ex. sångerskan Sonya Hedenbratts (1930-2001) arkiv bestående av fotografier, klippalbum, kontrakt och diverse biographica.

Ett annat, betydligt äldre arkiv, är det Smithska familjearkivet bestående av handlingar från slutet av 1600-talet fram till 1900-talets andra hälft. Väsentliga delar kommer från handlanden Rutger Smith och dennes verksamhet i Strömstad under 1800-talet. Samlingen har ett betydande kultur- och personhistoriskt värde.

Digitalisera kulturskatterna

För att öka tillgängligheten och samtidigt skydda från slitage digitaliseras de äldre materialen fortlöpande. Under 2010 köptes en digitaliserings-

robot till universitetsbiblioteket. Den finns på Centralbiblioteket och under 2011 startar ett större arbete med att digitalisera unika material ur samlingarna. En digitaliseringspolicy håller också på att tas fram, en av de första bland landets forskningsbibliotek.

Biblioteksundervisningen

Progressionsmodellen, där biblioteksundervisningen anknyter till undervisningen vid flera tillfällen under studietiden, har med framgång presenterats på flera institutioner och antalet undervisningstillfällen har tredubblats. Doktorandundervisningen har utvecklats genom att knyta samman bibliometri och citeringsdatabaser som utgångspunkt för informationssökning.

Utveckling i fokus

Vidareutbildningar för all personal inom bland annat kommunikation, problemlösning och kreativitet har bildat en grund att stå på inför den kommande omorganisationen. Dessutom har man deltagit i det UB-gemensamma "Bemötandeprojektet". Många medarbetare ingår också i enhetsövergripande utvecklingsgrupper och ett antal specialistfunktioner är knutna till Centralbiblioteket.

Aktiv aktör i genusforskningen

KvinnSam, vårt nationella bibliotek för genusforskning, har aktivt deltagit i många nationella och internationella samverkansprojekt. Under året medverkade *KvinnSam* i många konferenser och arrangerade också workshops i Göteborg, t. ex. Women's Fair under den internationella IFLA-konferensen i augusti. Genusforskningen vid Göteborgs universitet är under utredning. *KvinnSam* är en viktig aktör i genusforskningen, både i Göteborg och nationellt.

Biomedicinska biblioteket med Botanik- och miljöbiblioteket och Geovetenskapliga biblioteket med kulturvård

Året har präglats av en förändrad organisation med färre team. Särskilda teamledare har utsetts. En stor satsning på teamutbildning gjordes under våren och under hösten genomfördes även en utbildning för teamledare.

Bättre lokaler

Arbetet med att utveckla lokalerna fortsatte under året. En arbetsgrupp bestående av personer från biblioteket, studentkåren samt Sahlgrenska akademins fastighetschef har arbetat med en vision för Campus Medicinaberget med Studenternas hus och Biomedicinska biblioteket som knutpunkt. Tanken är att biblioteket förses med en tillbyggnad som ska attrahera alla som arbetar och besöker området. Huset ska anpassas efter studenternas behov av mötesplats och bibliotekets behov av att kunna effektivisera sin verksamhet.

Undervisning

Huvudfokus är undervisningsinsatser gentemot program och kurser på Sahlgrenska akademien och Naturvetenskapliga fakulteten. Ett av undervisningsteamets viktigaste uppdrag är att arbeta för att öka integrationen av informationssökningsmoment i program och kurser. Det gångna året har undervisning skett inom delkurser på 16 av akademins grundutbildningsprogram, men teamet har även engagerats för att hålla i moment på doktorandkurser och personalutbildning. Målet för kommande år är att delta i fler program på den Naturvetenskapliga fakulteten, där deltagandet hittills enbart varit i ett fåtal program och kurser. Västra Götalands-regionen är en annan stor uppdragsgivare. Under 2010 undervisade teamet totalt ca 900 timmar.

En stor händelse under året var att en av våra bibliotekarier tilldelades Sahlgrenska Akademins grupputbildningspris för insatser i uppbyggnad och genomförande av LearnAble-projektet.

Boka bibliotekarie

Boka bibliotekarie är en tjänst som erbjuds universitetets studenter. Man kan boka en bibliotekarie i 45 minuter för att få hjälp med informationssökning. Tjänsten är väldigt populär och på Biomedicinska biblioteket märktes en ökning i jämförelse med tidigare år. Ökningen har främst varit under höstterminen. Om ökningen beror på ökad bemanning eller på att fler studenter bokat in sig har inte analyserats ännu.

SAGA

SAGA är ett system för att underlätta hanteringen av fjärrlån och har utvecklats av Karolinska institutets bibliotek. Under 2010 påbörjades en modernisering av beställningshanteringen i SAGA. Arbetet gjordes tillsammans med SAGA-teamet på Karolinska institutets bibliotek.

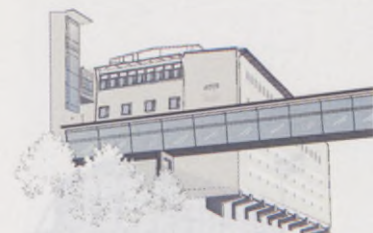
Nygamla bibliotek

Botanik- och miljöbiblioteket fick minskade lokalytor och byggdes om under 2009 och återinvigdes i februari.

Geovetenskapliga biblioteket har fått en stor användargrupp i lärare och studenter genom att institutionen för kulturvård flyttade in i Geovetacentrum. Under året genomfördes en mindre ombyggnad för att förbättra för besökarna. Institutionen för Kulturvård är en stor användare av biblioteket som nyinvigdes i december.

Försvarsmedicincentrum

Avtalet med Försvarsmedicincentrum förnyades och löper fram till och med 2012. Kännedomen om Mediateket har spridit sig inom Försvarsmakten och hälso- och sjukvårdspersonal hör i ökande grad av sig. Förutom inköp och katalogisering ligger tonvikten på leveranser av medicinska tidskriftsartiklar ur universitetsbibliotekets licensierade material.

Biomedicinska biblioteket

Botanik- och miljöbiblioteket

Geovetenskapliga biblioteket

Studietorget Hälsovetarbacken

BIBLIOTEKEN

Pedagogiska biblioteket, Ekonomiska biblioteket och Kurs- och tidningsbiblioteket

Pedagogiska biblioteket

Ekonomiska biblioteket

Pedagogiska biblioteket, Ekonomiska biblioteket och Kurs- och tidningsbiblioteket fungerar inom universitetsbiblioteket som en enhet och är från den 1 mars 2010 organiserat i övergripande team - ett kundtjänsteam, ett mediateam, ett undervisningsteam samt ett stödteam som ansvarar för IT och drift. Stor kraft har under året lagts på att få den nya organisationen att fungera bra och samtidigt vidareutveckla bibliotekens tjänster med användarnas bästa för ögonen.

Höstterminens start var starkt präglad av en fortsatt ökad studenttillströmning samtidigt som RFID-märkning av böcker och installation av nya utlånings- och återlämningsmaskiner avslutades. Under den internationella IFLA-konferensen i augusti höll biblioteken öppet sju dagar i veckan och tog emot både planerade och spontana studiebesök.

Undervisningsarbetet

Utbildning i informationssökning, källkritik, referenshantering och akademisk hederlighet är stor på främst Ekonomiska biblioteket. På Pedagogiska biblioteket har de webbaserade utbildningsinsatserna ökat. Under 2010 gavs 334 undervisningstimmar av Ekonomiska biblioteket och 95 av Pedagogiska biblioteket för sammanlagt 5 600 studenter. En av den nya organisationens starka sidor är möjligheten till samarbete och erfarenhetsutbyte vilket bidrar till att utveckla verksamheten.

Medarbetare på Ekonomiska biblioteket fick, tillsammans med lärare från statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitets pedagogiska lagpris 2010.

Studentbibliotek

Enhetens bibliotek är alla tre mycket flitigt använda av främst studenterna. Tillsammans står enheten för 50 procent av alla UB:s besök.

Kurs- och tidningsbiblioteket är också det bibliotek som har mest frikostiga öppettider med stängning 22.00 på vardagar och totalt 82 öppna timmar i veckan. Biblioteket är ett utpräglat studentbibliotek, mycket välbesökt och alltmer bemannat av studentvakter. Tidningssamlingen, till största delen på mikrofilm, är mycket efterfrågad av studenter, forskare och allmänheten. En utökning av studentarbetsplatser planeras.

Inom enheten finns ett stort antal av de studenter som har behov av läs-service, en service för studenter med läshinder, dyslexi eller synproblem. Huvudansvarig för UB:s lässervice finns på Pedagogiska biblioteket.

Samarbetet med institutioner, fakulteter och studentorganisationer är väsentligt för att utveckla bibliotekens verksamhet på ett bra sätt. Under 2010 har en bibliotekskommitté inrättats på Pedagogiska biblioteket. Den består av representanter från institutionerna samt utbildningsledaren på Utbildningsvetenskapliga fakulteten och en representant för studenterna. Ekonomiska biblioteket har sedan tidigare en kontaktkommitté.

Kompetensutveckling

Alla medarbetare har under våren haft tre heldagars teamutbildning och teamledarna har under hösten haft tre heldagars teamledarutbildning. Delta-gande i andra kurser och konferenser har varit stort.

Kurs- och tidningsbiblioteket

Digitala tjänster

Digitala tjänster bildades i januari 2010 genom en sammanslagning av Digitala biblioteket och UB:s IT-avdelning och består av ca 25 personer.

Elektroniska tidskrifter, böcker och databaser

Digitala tjänster ansvarar för att de elektroniska resurserna är tillgängliga och att informationen om dem är uppdaterad och korrekt samt för information om accessmetoder och särskilda programvaror när det krävs. Detta ansvar gäller inom en mängd delområden såsom administration, aktivering och tillgängliggörande av e-resurser, licenskunskap (tolkning av avtal), förhandlingsteknik, upphovsrättskunskap, hantering av e-resursstatistik, kontaktyta för leverantörer samt (sist men inte minst) support och felsökning. Till stöd för arbetet används systemet Verde som under året har kompletterats med information om bland annat avtalsrättigheter.

Publiceringsfrågor

En stor del av de publiceringstjänster, som UB tillhandahåller, administreras av Digitala tjänster. Detta gäller till exempel e-publicering av doktorsavhandlingar och andra forskningspublikationer i publiceringsdatabasen GUPEA, e-publicering av studentuppsatser i GUPEA, open access, Open Journals System samt publikationsregistrering i publikationsdatabasen GUP. Från oktober ingår också UB:s bibliometrifunktion i enheten.

Digitala tjänster genomförde tillsammans med bibliometrifunktionen under våren en större arbetsinsats för att utveckla och anpassa tjänster för att leverera publikationsdata från GUP till

GUL som underlag för forskningsutvärderingen RED10. Ett antal projekt genomfördes också under året för att fortsätta kvalitetssäkringen av GUP-databasen.

GUPEA fortsätter att placera sig högt på *Ranking Web of World Repositories*, i senaste versionen på plats 40 i den globala rankingen, vilket är klart främst av de svenska lärosätenas publiceringssystem.

UB:s webbplats är vägen till våra elektroniska resurser

Under våren påbörjades arbetet med att införa en ny söktjänst för bibliotekets webbsida. Planen var att ersätta nuvarande söktjänst och samtidigt förbereda för att utvidga sökningen även i licensierade resurser när en sådan lösning finns.

Vi är mycket glada över att under våren 2011 kunna erbjuda våra användare en ny söktjänst, *Summon* som levereras av Serial Solutions. Förhoppningen är att en beta-version ska finnas på plats redan under mars. Dessutom kommer bibliotekskatalogen GUNDA få ny programvara med förbättrat användargränssnitt. På så sätt hoppas vi att helhetsintrycket av UB:s söktjänster förbättras och att användarvänligheten ökar.

Utveckling av IT

Digitala tjänster svarar för utveckling och teknisk drift av UB:s samtliga IT-system. En stor utbildningsinsats har gjorts under våren inriktat på utveckling enligt s.k. agil arbetsmetod (SCRUM-metoden). Andra utvecklingsinsatser har varit uppdatering av webbserver och utveckling av statistikredovisningsprogram.

Resurser och service

Förvärv och bestånd

Under året införskaffade universitetsbiblioteket 20 138 tryckta böcker och därmed fortsätter den nedåtgående trenden i det tryckta förvärvet (figur 3). Denna kan till största delen förklaras med en fortsatt satsning på e-böcker och en strategi att minska antalet sparade exemplar inom vissa kategorier gåvoböcker, som lånas mycket sällan och finns tillgängliga via andra svenska bibliotek. E-boksförvärvet fortsätter att öka och utgjorde 2010 drygt 168 000 exemplar, vilket innebär att det samlade förvärvet ökar markant.

Tidskrifterna

En annan trend syns bland tidskrifterna. Antalet löpande tryckta tidskrifter var vid årsskiftet 5 419, till synes en ökning jämfört med 2009 på 7 procent (5 070). Detta alltmedan antalet e-tidskrifter under samma period minskade från 11 960 till 11 746 (figur 4). Anledningen till denna förändring går att finna i bättre statistikuppföljning då e-tidskriftsarbetet centraliserats genom tillskapandet av e-resursteamet inom Digitala tjänster. Detta team ger också visst stöd till statistiken för tryckta tidskrifter.

Antalet fritt tillgängliga tidskrifter ökade till ca 6 000 titlar. Universitets-

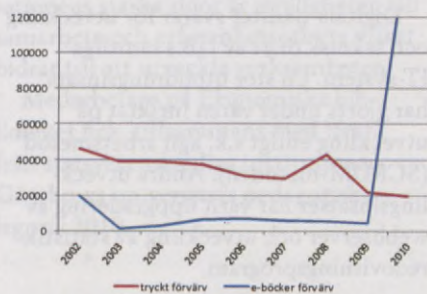
biblioteket ger även samlad tillgång till ca 280 databaser, varav ett 70-tal är fritt tillgängliga.

Den samlade tillväxten i de tryckta samlingarna uppgick till 555 hyllmeter, vilket är jämförbart med 2009. Det totala tryckta beståndet uppgick vid årsskiftet till drygt 67 hyllkilometer.

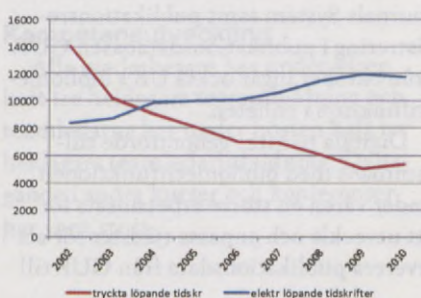
Förutom det gängse förvärvet har även biblioteket under 2010 införlivat backfiles, som är ett samlingsbegrepp för arkiv av äldre elektroniska tidskrifter. I många fall går dessa tillbaka till tidskriftens allra första nummer. De e-tidskrifter UB hittills har skaffat är oftast från mitten av 1990-talet och framåt. I början av året förvärvade biblioteket backfiles till ca 2 800 tidskrifter. Detta gjordes tack vare en satsning från universitetet på sammanlagt 14,5 miljoner kronor för att köpa tillgång till arkiv med äldre inskannade årgångar av framför allt tidskrifter men också några e-boksamlingar. Det är UB:s största satsning hittills på inköp av äldre material.

Lån och besök

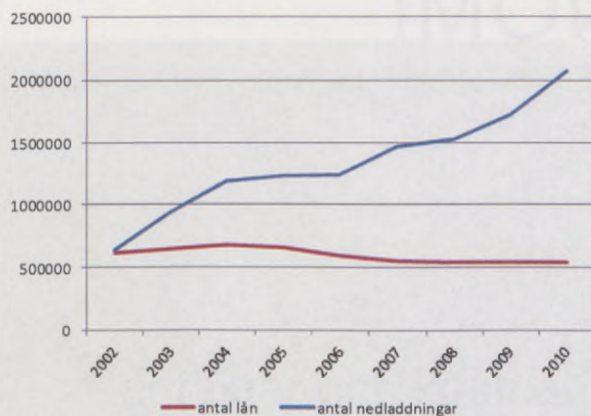
Antalet lån av tryckt material uppgick 2010 till 543 176 lån, där 499 457 var lokala lån, 34 764 var lån till andra bibliotek och 8 955 var lån från andra bibliotek. Detta kan

Figur 3 Antal tryckta och e-böcker förvärvade 2002-2010.

Figur 4 Antal tidskrifter 2002-2010

Figur 5
Antal lån av tryckt material 2002-2010.
Antal nedladdningar av elektroniskt material 2002-2010.

jämföras med totalsiffran för 2009, som var 542 145, och följer den stabilisering i lånesiffrorna av tryckt material som kunde ses redan 2008 (figur 5).

Användningsstatistiken för e-lån måste tolkas med en viss försiktighet, eftersom huvuddelen av statistikmaterialet för e-tidskrifterna ännu inte levererats. Enligt den senaste prognosen förväntas e-lånen stiga uppåt 20 procent, vilket skulle innebära drygt 2 miljoner nedladdade dokument (2009 1,72 miljoner). Gapet mellan e-lånen och de tryckta förväntas därför fortsätta att öka snabbt. Under 2010 uppgick det totala antalet tryckta lån och prognostiserade e-lån till ca 2,5 miljoner.

Under 339 av årets dagar, eller 82 timmar i veckan under terminerna, är något bibliotek inom UB:s organisation öppet. De största biblioteken har även öppet på lördagar. Kurs- och tidningsbiblioteket har öppet på lördagar och söndagar.

Dagliga besök under terminerna var 7 439 (7 594 för 2009). Besöken har således minskat med 2 procent men uppgår ändå till 1,5 miljoner besök per år. Besöken till UB:s webbsidor fortsätter att öka och var 2,257 miljoner 2010 (2,230 för 2009).

Lässtudior

Tillsammans med Göteborgs universitets samordnare för studenter med läs- och funktionshinder, fortsät-

ter universitetsbiblioteket att utveckla och förbättra servicen så att studieförhållanden blir så likvärdiga som möjligt. Utöver de fyra lässtudior som finns inom universitetsbiblioteket, har samtliga publika datorer också stödprogram installerade.

En viktig förutsättning för tillgången till material är den studentprogramserver som Göteborgs universitet och Chalmers tillsammans driver, varifrån studenterna själva kan ladda ner programvaror till sina egna datorer. Under 2010 utökades stödprogrammen och nu är fler moderna språk tillgängliga för talsyntes.

Antalet nedladdningar av talböcker från Tal- och punktskriftsbiblioteket (TPB) i form av CD-skivor eller mp3-filer ökade med över 100 procent under 2010 och den största delen stod studenterna själva för. Med lättare tillgängliga stödprogram och tillgång till TPB:s nedladdningstjänst StudentDirekt, där studenterna själva kan ladda ned talböcker, syns att denna valfrihet givit resultat.

Vid en träff i september mellan representanter för TPB, samordnare vid Göteborgs universitet och lässtudioverksamheten vid UB, diskuterades studenternas behov och TPB:s möjligheter att tillsammans med Göteborgs universitet och UB möta dessa behov. UB har också under året varit delaktig i TPB:s översyn av servicen inom högskoleverksamheten. UB är även medlem i Svenska DAISY-konsortiet.

Resurser och service

Förvärv och beaktat

Utvärdering av verksamhet

Utvärdering av verksamhet

Utvärdering av verksamhet

Utvärdering av verksamhet

Intäkter

- Universitetstyrelsens ramfinansiering
- Andra intäkter från universitetet
- Försäljning och andra bidrag

Kostnader

- Personal
- Lokaler
- Ersättning till Chalmers
- Medieinköp
- Avskrivningar
- Övrigt

Intäkter

Intäkterna uppgick till 191 742 tkr vilket är en ökning med 1 128 tkr eller 0,6 procent i förhållande till 2009. Under 2010 inkluderades verksamheterna för Kulturvård, Campus Haga, "Ökad tillgänglighet för funktionsnedsatta studenter" samt ett bidrag från Samhällsvetenskapliga fakulteten till KvinnSam. Detta gav en budgetram om 174 530 tkr att jämföra med 165 454 tkr för 2009. I ramen för 2010 ingick också en löne- och prisomräkning om 3 procent motsvarande 5 083 tkr.

Under 2010 erhöll UB medel från Göteborgs universitet om 960 tkr för projekten GU research, RED10, copy-print, vetenskapsprojektet och en webbkurs i samarbete med PIL-enheten. UB:s fonder gav en utdelning om 840 tkr och valutasäkring gav ett tillskott om 79 tkr.

Kostnader

Kostnaderna uppgick till 189 447 tkr vilket är en ökning med 686 tkr eller 0,4 procent i förhållande till 2009.

Personalkostnaderna har ökat med 1 591 tkr eller 1,7 procent i förhållande till 2009. I detta ligger en ökning av kostnaderna för personalutbildning om 870 tkr som är hänförligt till utbildningarna i bemötande, arbetsglädje och teamarbete.

Lokalkostnaderna har minskat med 417 tkr vilket beror på minskade hyreskostnader. Avskrivningarna har minskat med 180 tkr jämfört med 2009 vilket beror på att en del av utrustningen för RFID inte blev klar under 2010 utan den kommer istället att belasta 2011. Kostnaderna för medieförvärvet ökade med 988 tkr vilket i huvudsak beror på prisökningar.

Övriga driftskostnader minskade med 3 076 tkr eller 20 procent jämfört med 2009. Detta beror på att kostnaderna för 2009 var högre än normalt på grund av bokföringstransaktioner vid byte av redovisningsprincip för ACTA.

Intäkter och kostnader

Belopp i tusen kronor

	2010	2009
VERKSAMHETENS INTÄKTER		
Intäkter av bidrag och försäljning	10 684	10 098
Styrelsens tilldelning	174 530	165 454
Anslag och interna intäkter från Göteborgs universitet (exkl. styrelsens tilldelning)	6 528	15 410
Finansiella intäkter inkl. ränta	0	-348
Summa intäkter	191 742	190 614
VERKSAMHETENS KOSTNADER		
Personalkostnader (löner, förändring sem.skuld, övr. personalkostnader)	-92 989	-91 398
Medieförvärv	-31 992	-31 004
Bibliotekstjänster vid Chalmers/Lindholmen	-7 460	-5 680
Övr. driftkostnader (inkl. interna)	-12 152	-15 228
Lokalkostn. inkl. lokalvård	-37 855	-38 272
Avskrivningar	-6 999	-7 179
Finansiella kostnader inkl. ränta	0	0
Summa kostnader	-189 447	-188 761
VERKSAMHETSUTFALL = ÖVERSKOTT	2 295	1 853

Antal anställda

Biblioteket har, per 2010-12-31, 178 tillvidareanställda personer (176,05 heltidsekvivalenter), en ökning med fyra anställningar jämfört med 2009. Av de 178 anställda är 66 procent kvinnor och 34 procent män, vilket är samma procentuella fördelning som ett år tidigare. Biblioteket har under året tillsvidareanställt fjorton personer, varav tolv är bibliotekariéer (en man och elva kvinnor) och två är IT-utvecklare (män). Utöver ovanstående har två interna medarbetare sökt och omplacerats vid externt ledigkunjorda anställningar som planeringschef (man) och bibliotekarie (kvinna).

Biblioteket har under 2010 haft sju vikariatsanställningar; fem bibliotekariéer, en vaktmästare och en assistent. Totalt 33 visstidsanställningar har tillämpats inom biblioteket, varav 28 studentvakter och tre bibliotekariéer, en controller och en assistent.

Fyra medarbetare har ansökt om och beviljats entledigande från sin anställning varav två varit bibliotekariéer, en informatör och en IT-utvecklare. Fem personer har avgått med pension, alla bibliotekariéer.

Generationsväxling

Under perioden 2011-2015 uppnår 45 anställda (25 procent) 65 års ålder. Stor osäkerhet råder om dessa personer önskar gå i ålderspension vid fyllda 65 år eller kommer att kvarstå i tjänst till 67 år.

UB befinner sig i en generationsväxling. De senaste tre åren har 21 personer avgått med ålderspension och 23 personer rekryterats till UB. De kommande årens stora pensionsavgångar innebär en betydande personalomsättning. Det kommer att vålla viss rekryteringsproblematik inte minst på chefsnivå.

Kompetensutveckling

Utvecklingssamtal genomförs regelbundet minst en gång per år mellan chef och medarbetare.

Göteborgs universitetsbibliotek har under 2010 satsat mycket på kompetensutveckling av personalen genom teamutbildning och bemötandeutbildning för samtlig personal. Utöver detta har även deltagande i konferenser och kurser både nationellt och internationellt bidragit till en ökad kompetensutveckling. Vidare ger UB personalen möjlighet till studiestöd i form av ledig tid för den personal som bedriver studier till gagn för verksamheten.

Likabehandlingsarbetet

Likabehandlingsombuden ur bibliotekets likabehandlingsgrupp har deltagit vid all nyrekrytering under året. Dessutom arbetar gruppen med likabehandlingsfrågor generellt inom biblioteket. På de flesta biblioteksenheter finns nu tillgång till böcker för mindre barn. Böckerna kan användas medan studenter eller andra med småbarn har ärenden i biblioteken.

Ett bemötandeprojekt, som vände sig till all personal vid universitetsbiblioteket, genomfördes under året. Bland föreläsarna fanns Ulla Eriksson-Zetterquist, universitetslektor vid Gothenburg Research Institute, Göteborgs universitet. Ulla föreläste vid två tillfällen i september under temat *Uthållig jämställdhet i organisationer*.

UB tog i maj emot en delegation med representanter från universiteten i Kroatien. De var på studiebesök i Göteborg för att ta del av hur universitetet arbetar med samordning kring resurser för studenter med särskilda behov. Under besöket på UB fick de bland annat en visning av Lässtudion vid Pedagogiska biblioteket och även en beskrivning av vilket stöd biblioteken erbjuder dessa studenter.

MILJÖ & SÄKERHET

Arbetsmiljöarbete

Inom UB bedrivs det systematiska arbetsmiljöarbetet i enlighet med Rektors uppgiftsfördelning och enligt lagar och övriga bestämmelser. Det systematiska arbetsmiljöarbetet innebär att biblioteken arbetar med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och att en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ingår som en del i den dagliga verksamheten och omfattar alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden, som har betydelse för arbetsmiljön.

Den lokala arbetsmiljökommittén vid UB har haft sammanträden fyra gånger under året. Alla bibliotek har genomfört arbetsmiljörom en gång per termin. Chefer och medarbetare har under året deltagit i arbetsmiljöutbildningar. HLR-utbildad personal finns vid alla arbetsenheter.

Säkerhetsarbete

Arbetet med att upprätthålla en god säkerhetsnivå fortsätter. Genomgångar inom säkerhet inklusive brandskydd har genomförts med studentvakter och nyanställd personal. I samverkan med hyresvärdarna görs regelbundet genomgångar av brandskyddet.

Antal inbrott vid biblioteket har varit på en fortsatt låg nivå under 2010. Ett bekymmer är att antalet stölder av privata datorer i offentliga utrymmen har ökat under året. Vid biblioteken har skyltar och anslag satts upp i syfte att varna för tjuvar, men detta har inte lett till att antalet stölder har minskat.

Miljöarbete

UB arbetar vidare med förbättringsarbete inom ramen för miljöledningssystemet.

UB verkar för att målen i handlingsplanen uppnås, och att återkommande utarbeta nya miljömål och handlingsplaner med utgångspunkt från de universitetsgemensamma miljömålen. Områden som tas upp i handlingsplanen är forskning, utbildning och samverkan med omgivande samhälle.

UB har under året genomfört miljörevisioner. Miljöledningssystemets dokumentation finns tillgänglig på UB:s hemsida för såväl anställda som studenter i en miljöhandbok.

I miljöhandboken finns rutiner och instruktioner för att säkerställa att verksamheten med alla sina anställda och studenter arbetar på ett konstruktivt och långsiktigt sätt med miljöfrågor och att all verksamhet tar miljö-

hänsyn och eftersträvar ständig förbättring.

Nyanställda och studentvakter har under året deltagit i utbildnings- och informationsinsatser inom miljö och hållbar utveckling.

UB har sammanställt en särskild webbsida för miljöresurser tillgängliga via UB. Webbsidan ger en sammantagen bild av forskningen om miljö och hållbar utveckling vid Göteborgs universitet. Tillgängliga resurser i form av artiklar, böcker, rapporter m.m. inom miljöområdet kan snabbt sökas fram.

Under hösten har ledningen för bibliotekets miljöarbete kompletterats med en miljöbibliotekarie med särskilt uppdrag att föra miljöarbetet närmare biblioteksarbetet och utveckla bibliotekets miljöresurser.

Göteborgs universitet är miljöcertifierat enligt både Europeiska och internationella standards.

Internationell samverkan

Göteborgs universitetsbibliotek är representerat i en rad internationella biblioteksorgan och deltar på detta sätt i den internationella biblioteksdebatten:

- *The International Federation of Library Associations and Institutions* (IFLA) är den ledande internationella intresseorganisationen för bibliotek, informationsförsörjning och bibliotekets användare. Överbibliotekarien är ledamot i *Standing Committee, Academic and Research Library Section*.
- *Ligue Européenne des Bibliothèques de Recherche* (LIBER) arbetar med att skapa ett europeiskt biblioteksnätverk för de vetenskapliga biblioteken i Europa och de frågor som berör dessa bibliotek.
- *European Business Schools Librarians' Group* (EBSLG) är ett europeiskt nätverk, som består av cheferna för 40 europeiska handelshögskolebibliotek. EBSLG är indelad i tre regionala grupper. Grupperna har separata och gemensamma årliga möten. Framtidsvyer, gemensamma projekt, konsortiearbete m.m. diskuteras och genomförs.
- *The European Association for Health Information and Libraries* (EAHIL) har mer än 400 medlemmar från 25 europeiska länder. Medlemmarna är bibliotek och olika företag med inriktning mot medicinsk information. Janet Wramby från Biomedicinska biblioteket röstades in i EAHIL Council som svensk representant 2010.
- Biblioteket är medlem i *AT GENDER* en europeisk sammanslutning för genusforskning, utbildning och dokumentation. Det är en förening för akademiker, läkare, aktivister och institutioner inom området för genusstudier, feministisk forskning, kvinnors rättigheter, jämställdhet och mångfald.
- *Redial* är ett europeiskt nätverket för dokumentation och information om Latinamerika. UB:s representant har deltagit i årsmötet i Sankt Petersburg 28-29 maj, bidragit med inmatningar från de nordiska länderna i organisationens webbplats *América Latina: Portal Europeo* och gjort en poster session om portalen under IFLA-kongressen i Göteborg i augusti.
- Rektors ledningsråd besökte under våren *Shanghai*. Resan planerades av Internationaliseringsrådet vid universitetet. Anledning till resan var bl. a. invigning av en ny byggnad för The Nordic Centre vid Fudan universitetet och att vid ett antal universitet knyta kontakter och eventuella framtida samarbetspartner. Överbibliotekarien besökte olika bibliotek i Shanghai bl. a ett av världens största folkbibliotek – *Shanghai Library*.
- Under flera år har UB samarbetat med *Århus statsbibliotek*. Bland annat har biblioteken genomfört benchmarking inom olika områden. De sista åren har även *Oslo universitetsbibliotek* deltagit i samarbetet mellan de tre universitetsorterna. Detta resulterade 2010 i ett ledarseminarium i Göteborg. De tre bibliotekens ledningar diskuterade utvecklingen av e-böcker, e-publicering och tillgång till bibliotekens e-resurser utanför universitetet. 2011 planeras nästa ledarseminarium i Oslo.
- *SEAS - Southeast Asia Library Group* - besökte UB i augusti med en grupp från Danmark, Holland, Storbritannien och Frankrike. De besökte Sverige med anledning av EUROSEAS Conference 2010 som hölls på Globala studier.

Nationell samverkan

UB har genom åren funnits representerat på olika nivåer i många olika nationella organ och samarbetsprojekt. Samverkansuppgiften är en naturlig del av bibliotekets dagliga arbete.

Inom ramen för *Kungl. bibliotekets inflytandestruktur* finns en rad expertgrupper där personer från UB ingår:

- Expertgruppen för digitalisering
- Expertgruppen för Bålsta tidskriftsdepå
- Expertgruppen för biblioteksstatistik
- Expertgruppen för LIBRIS samkatalog
- Stygruppen för KB:s program för Open Access
- Arbetsgruppen för information och rådgivning

Forum för Bibliotekschefer vid Svenska Universitet och Högskolor, som grundades 2006, är ett samarbetsorgan inom ramen för SUHF.

Huvudsyftet med Forum är att ventilera och samordna de vetenskapliga biblioteken och de gemensamma problem och policyfrågor som bör avhandlas i SUHF-sammanhang. Förutom överbibliotekarien, som ingår i Forum, är UB representerat i fem arbetsgrupper inom samarbetsorganet:

- Arbetsgrupp för gemensamma tjänster
- Bibliometrigruppen
- Kvalitetssäkring av publikationsdatabaser
- Kvalitetsfrågor och utvärdering av bibliotekens verksamhet

Representation inom SUHF:

- Expertgrupp för kvalitetsfrågor

Lokal samverkan

Masterprogrammet *Digitala tjänster - information, kommunikation och kultur* vid Högskolan i Borås har köpt undervisning från enheten för Digitala tjänster vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Under året har samtal förts mellan UB och Chalmers bibliotek. Både universitetets och Chalmers ledning ser fram emot ett ökat samarbete mellan de båda universitetens bibliotek. Ett första utkast om samarbetsområden är framtaget under 2010 och kommer att utvecklas 2011.

Diskussionerna och samarbetet med Stadsbiblioteket accentueras hösten 2011 genom att Stadsbiblioteket stänger under minst 18 månader. Många av våra studenter är flitiga besökare på detta bibliotek, vilket innebär ett bortfall av åtråvärda läsplatser. Denna fråga liksom andra gemensamma intresseområden kommer att diskuteras mellan UB:s och Stadsbibliotekets ledningar i början av 2011.

Samverkan på alla nivåer. Stadsbibliotekarie *Christina Persson* och överbibliotekarie *Agneta Olsson* tog emot IFLA:s ordförande *Ellen Tise* i mars 2010 för planering inför världskongressen i augusti.

PROJEKTAN

Pågående projekt

Papyrusprojektet

Riksbankens jubileumsfond har beviljat 500 000 kronor för att göra en elektronisk katalog inklusive bilder av bibliotekets papyrussamling. Göteborgs universitetsbibliotek äger 129 papyrer från Egypten. Fil dr Karin Kulneff-Eriksson, forskare från Lund, ska arbeta 50 procent med projektet under 2011. Arbetet kommer att genomföras i samarbete med APIS "Advanced Papyrological Information System" ett internationellt samarbetsprojekt för att göra papyrer tillgängliga på nätet.

Polarprojektet

Polarportalen är ett samarbetsprojekt inom GU finansierat av Vetenskapsrådet. Målet är att bygga en webbportal knuten till UB:s hemsida innehållande information om svensk polarhistoria från ca 1860 fram till 1980. Texterna och bilderna vänder sig framför allt till dem som har ett vetenskapshistoriskt och humanistiskt intresse för polarområdena d.v.s. hur de gestaltas inom olika konstarter som litteratur, konst och musik m.m. Avsikten är att sjösätta portalen vid årsskiftet 2010-2011.

PIL

Universitetsbiblioteket har fått projektmedel av PIL för att utveckla en nätburen ämnesoberoende grundkurs i informationssökning och informationshantering för alla nya studenter vid Göteborgs universitet. Projektet kommer att resultera i en nätbaserad kurs i GUL på både svenska och engelska. En pilotkurs planeras vara klar under våren 2011.

Acta-print-on-demand

Acta, bibliotekets skriftsserier, följer med intresse utvecklingen av digitala alternativ till bokutgivning. En av dessa är print-on-demand, som här syftar till möjligheten att kunna trycka en publikation på begäran, till skillnad från – eller som ett komplement till – möjlig-

heten att trycka en fast upplaga av samma publikation. I projektet företogs under året en studieresa. Bland annat besöktes Google och Internet Archive.

Nordisk kvinnolitteraturhistoria (NKL)

A.P. Möllerfonden och Riksbankens jubileumsfond har via KVINFO i Danmark beviljats medel att digitalisera de danska och svenska versionerna av NKL och tillsammans med en ny engelsk översättning göra dem tillgängliga på webben.

Fragen

EU-projektet QUING har ett underprojekt FRAGEN vars uppgift är att ta fram 10 viktiga texter från 2:a vågens kvinnorörelse från varje land. I samarbete med Nationella sekretariatet för genusforskning har KvinnSam haft en workshop med forskare för att ta fram texterna och skriva textmotiveringar. Texterna från olika länder samlas i en portal.

Avslutade projekt

Open Access

Ett projekt finansierat av openaccess.se har avslutats under 2010; *Forskningsdata inom humaniora och konstnärliga vetenskaper - Open Access?* Projektet har genomförts i samarbete med Lunds universitetsbibliotek, Malmö Högskolas bibliotek, Linköpings universitetsbibliotek samt Svensk Nationell Datatjänst. Flertalet forskare inom humaniora och konstnärliga forskningsområden har vid respektive lärosäte intervjuats om deras syn på lagring och tillgängliggörande av forskningsdata som ligger till grund för deras forskningsresultat. Flera forskare var beredda att delta i projektet ytterligare genom att bidra med sin egen forskningsdata för tillgängliggörande i någon form. Projektet redovisades på konferensen Mötesplats Open Access i november.

Kvalitetsindikator

På uppdrag från rektor utvecklade biblioteket under våren ett förslag till hur kvalitet skulle kunna tillföras den nyckel som idag fördelar direkta forskningsmedel från universitetet till fakulteterna. En grupp med representanter från samtliga fakulteter och rektor möttes vid flera tillfällen och enades slutligen om ett system, där varje fakultets interna system påverkar medelsfördelningen mellan fakulteterna. Systemet implementeras 2011 inför budget 2012.

GU-research

En förstudie genomfördes under maj-oktober: "Vidareutveckling av universitetets forskningskommunikation - förstudie till projektet GU Research Plus" och presenterades för uppdragsgivaren Samverkansberedningen i september. Förstudiens syfte var att vidareutveckla presentationen av data ur GUP för att kommunicera forskningspublicering, t.ex. på forskar- och institutionshemsidor samt att kartlägga förutsättningarna att integrera publikationsdata med andra datakällor för forskningsinformation. Det är ännu inte beslutat hur resultatet av förstudien kommer att användas.

LIBRIS som lokal OPAC

Göteborgs UB fick medel från Kungl. biblioteket för att driva projektet tillsammans med universitetsbiblioteken i Lund, Uppsala samt Linnéuniversitetet och Libris-enheten.

Projektet har undersökt behov, önskemål, nytta och problem med att använda LIBRIS som lokalt gränssnitt mot de egna samlingarna - dvs. som lokal OPAC - ur ett användarperspektiv, såväl bibliotekens som slutanvändarnas. Utifrån de behov som framkommit i undersökningarna har generella lösningsmodeller tagits fram i form av fyra olika scenarier. En modell skisserar hur man kan använda LIBRIS för att

visa upp UB:s samlingar. Fördelen är att LIBRIS är mycket användarvänligt och har moderna sökfunktioner som t.ex. relevansranking och enkla avgränsningsfunktioner. Det skulle också vara möjligt att beställa och reservera UB:s böcker direkt via LIBRIS.

Publikationer i urval

Andersson, U. ; Gilbert, J. ; Henning, K. (2010). *Download data versus traditional impact metrics : measuring impact in a sample of biomedical doctoral dissertations*. World Library and Information Congress : 76th IFLA General Conference and Assembly : Meeting: 155. Science and Technology Libraries (10-15 August 2010, Gothenburg, Sweden)

Arvidsson, S. (2010). Utställningar, performances, filmer, foton, installationer - open access? Om konstnärlig forskning i öppna arkiv. *InfoTrend*. 1/10 (65) s. 13-20

Fabricius Dorch, S. B. ; Rabow, I. ; Sikström, M. et al. (2010). Utilizing hprints.org as a subject based research infrastructure. *ScieCom Info*. 6 (2)

Omstedt, B. ; Edlund, K. ; Riise, E. (2010). *LibQUAL+ användarundersökning vid Göteborgs universitetsbibliotek 2010: LibQUAL-gruppens rapport*. Göteborg: University of Gothenburg

Schmidt de Graaf, P. (2010). Bakgrunden till "Britta". *Årsskrift / Taubesällskapet*. 2010 s. 236-237

Schneider-Larsson, A. ; Natvig, C. ; Lindström, H. et al. (2010). *LIBRIS som lokal OPAC : en kartläggande studie om förutsättningar och lösningsmodeller*. Projektrapport

KONFERENSER

GU Online Våren 2010

Våren 2010 hölls GU Online på Humanisten. Temat var "Digitala resurser – möjligheter och utmaningar". Arrangörer var PIL-enheten, Humanistiska fakulteten och UB.

IFLA 2010

10-15 augusti 2010 var Göteborg värd för världens största bibliotekskonferens. IFLA 2010 genomfördes i samarbete mellan IFLA, Congrex och Svensk biblioteksförening. Arbetet inför konferensen leddes av en nationell kommitté, bestående av företrädare från bibliotek i Göteborgsregionen, Kungliga biblioteket och Svensk biblioteksförening. Ordförande i den nationella kommittén var Agneta Olsson, till vardags överbibliotekarie vid Göteborgs universitetsbibliotek.

GU Online Hösten 2010

Hösten 2010 hölls GU Online på Handels. PIL-enheten vid Göteborgs universitet arrangerade en temadag med seminarier, utställning och möjlighet att ställa frågor kring temat "Examination och bedömning".

Fortbildningsdagar - medicinska bibliotekarier

Den 17-18 november 2010 arrangerade Göteborgs universitetsbibliotek, Biomedicinska biblioteket och Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Medicinska biblioteken fortbildningsdagar för medicinska bibliotekarier. Det var ett varierat program med parallella seminarier och föreläsningar.

KvinnSam bidrog med posters på IFLA-konferensen. Här tittar en delegat från Tyskland på resultatet.

UTSTÄLLNINGAR

Från utställningen *Lasse Dahlqvist - ett liv i ljus och mörker*

Utställningshallen, Centralbiblioteket

2 oktober – 30 januari 2010
*150 år med svenska kvinnotidskrifter –
jubileumsutställning*

5 februari - 31 maj
Kartor från fem sekler

4 juni - 18 augusti
Rare books and manuscripts

26 augusti - 8 januari 2011
Lasse Dahlqvist - ett liv i ljus och mörker

Entrémontern, Centralbiblioteket

Almanackan som kulturbärare

Modern nederländsk skönlitteratur

Internationella kvinnodagen 100 år

Älskade prylar

Sista skriket. Mode på Centralbiblioteket

*The Nobel Prize in Literature – Swedish
Laureates, Their first books*

Mumintrollet fyller 65 år i år

*Inför "Global Week" - en liten bokutställ-
ning*

*UB växer 2011. 2 nya bibliotek; Biblioteket
för musik och dramatik och Konstbibliote-
ket*

*Utställning om Karolina Widerström i
KvinnSams läsesal*

Göteborgs universitetsbibliotek har använt sitt exlibris sedan biblioteket förstatligades 1961. Formgivaren Erik Lindegren fick uppdraget att designa märket. Han arbetade då som föreståndare vid Slöjdföreningens skola (numera HDK) i Göteborg. Den lokala anknytningen och märkets historia har ett stor kulturhistoriskt värde för Göteborgs universitet.